

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
Egy hóra 50— korona. Negyedévre 110— korona.
Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt. (emellet
a Debreczeni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 22 korona.

Messze

nyugatra száll el a magyarnak bizó gondolatja: a brittek földjére, honnan reménysugár száll feléje nagy árvaságában. Az angol nemzetnek miniszterelnöke ott ült a zöld asztal mellett, hol a mi sorsunkról nélkülünk tárgyalnak s részt vett abban az ítéletben, mely a sors nagy csapását reánk zúdította, de amellelt is eszünkbe jut a múlt, az a nagy idő, melyben éppen ilyen szerencsétlenek, éppen ilyen szomorúak, éppen ilyen árvák voltunk, mint most.

Amikor prófétáinkat zsarnoki kezek korbácsütései tették hontalanokká s mikor legnagyobb apostolunk, Kossuth Lajos vált hontalan bujdosóvá. Az angol nemzet a rokonszeny, a részvét, sőt a szeretet legékesebb jeleivel fogadta hazánk bujdosó fiait. Kossuth Lajosnak a Lord Mayor, a király után a legelső embere a britt népnek, ment eléje s a magyar szabadság apostolát tisztelte, ünnepelte Kossuth Lajosban.

A világörület elmosta a szimpátiá emlékeit, az idő behavazta a bujdosók lába nyomát, de a lelkekben szunnyad annak érzete. Eszünkbe jut a múlt. Eszünkbe juttatja azt egy fehérhaju, öreg diplomata, Newton lord, aki az angol urakháznak egyik utóbbi ülésén rólunk beszélt. Úgyünkét tárgyalta, részvéttel, megértéssel és a segíteni vágyás őszinte hangján. Mi első parancsra ratifikáltuk a mi halálos békeiratunkat s a győzők nem sietnek azzal s türik, hogy a szerb Pécsen szentünket rabolja a mi keserves tartásdíjunk mellet.

Ezeket tette szóvá lord Newton, midőn interpellációjában színe felelősségre vona az angol kormányt az igazságtalanságot, melyet velünk szemben elkövet. Ez az ügy, a magyarországi békeszerződésnek gyors elintézése — modotta Newton lord — a mi nemzeti becsületünket is érinti. Anglia mindig büszke volt rá, hogy a legyőzött ellenféllel nagylelkűen bánt, de a mostani speciális esetben a leg-hallatlanabb szigorúságu szerződést kényszerítettük rá egy legyőzött nemzetre és a legkisebb, amit tehetünk az, hogy szerződéses kötelességünket a magunk részéről halogatás nélkül teljesítjük.

Még nem is olyan régen Magyarország nagy kegyben állott ebben az országban. Bizonyos, hogy Magyarország ezt a történelmi megbecsülést elvesztette azzal, hogy részt vett a háboruban. De ez nem változtat a valóságban, hogy ez az ország igen súlyos helyzetben van két szomszédjával szemben.

Igy beszéltek rólunk. Nem jelent valami sokat, de nekünk jól esik a legkisebb bátorító szó is.

A kormányzó nem fogadta el Teleki miniszterelnök lemondását

Részleges kormányválság. A kisgazdapárt javaslata

Budapest, ápr. 8.
Gróf Teleki Pál miniszterelnök következően nyilatkozott a politikai helyzetről:

— Formális lemondás csak Gratz Gusztáv külügyminiszter részéről történt. Ő még 4-én bejelentette lemondását, azonban felmentése iránti kérelmét a kormányzó még nem intézte el. Nagyatádi Szabó István és Tomcsányi Vilmos nem a lemondásukat közölték velem, csak azt, hogy a király levele miatt a kormány zavartalan együttműködése lehetetlenné vált.

— Felajánlottam lemondásomat a kormányzó urnak, de ő kijelentette, hogy nem lát semmi okot a lemondás elfogadására. A kisgazdapárt óriási politikai, erkölcsi és gazdasági felelősséget vállal magára a válság provokálásával. Gratz Gusztáv lemondását mélyen bánom, mert távozása pótolhatatlan vesztesége az országnak. Én a királykérdés kikapcsolásának álláspontján vagyok.

A kisgazdapárt intézőbizottsága ma tárgyalta azt a határozati javaslatot, amelyet a tegnapi esti pártértekezletből kiküldött szövegező bizottság készített. Ha gróf Teleki ezt a javaslatot elfogadja, a válság megoldható lesz. Rubinek Gyula úgy nyilatkozott, hogy a megegyezés lehetősége nincs kizárva és ha a kisgazdapárt megkapja ama garanciákat, amelyeket kíván, rajta nem mulik a kibontakozás.

Tegnap az volt a látszat, hogy az egész kormány lemond. Ez azonban nem következik be, mert legmagasabb helyen nem tartják kívánatosnak az ország külpolitikai helyzete szempontjából a kormányváltást. Szó volt a nemzetgyűlés összehívásáról is, azonban csak a világ megoldása után ülhet össze újból a képviselőház.

A kormányzó ma délelőtt kihallgatáson fogadta nagyatádi Szabó Istvánt, később gr. Andrássy Gyulát, délután 5 órakor pedig gr. Bethlen Istvánt.

A kormány tagjai délután minisztertanácsot tartottak, amelyen a felhalmozódott folyóügyeken kívül foglalkoztak a politikai helyzettel.

Az Ébredő Magyarok Egyesületéről azt írják az egyes újságok, hogy a kisgazdapárthoz csatlakozott teljesen. Ma illetékes helyen kijelentették, hogy az ébredők nem csatlakoztak a kisgazdapárthoz, tény azonban, hogy egyes országos kérdésekben egyetértenek vele.

A kisgazdapárt intéző bizottsága ma délelőtt féltizenegykor ült össze. Megjelent később nagyatádi Szabó István is, közölte, hogy a kormányzónak az a kívánsága, hogy a kormány a külső helyzetre tekintettel minél kisebb változással maradjon a helyén gr. Teleki Pállal az élén.

Gratz Gusztávot a kisgazdapárt nem fogja maradásra bírni. A belügyi tárca betöltését a kisgazdapárt magának indikálja.

Az intézőbizottságban hosszasan beszélt Tomcsányi Vilmos a királykérdés kikapcsolása mellett. A felszólalók többsége azonban azt kívánta, hogy az alkotmányjogi javaslatokkal felváltva, Erősen követelték a felszólalók a szabad fórum helyreállítását is.

A kisgazdapárt intézőbizottsága, miután tudomásul vette, hogy a Teleki-kormány helyén marad, a következő határozati javaslatot hozta, amelyet ma este terjesztenek a közös értekezlet elébe:

1. Pártunk szolidáris a lemondott miniszterével.
2. Hajlandó más keresztény és nemzeti alapon álló pártokkal együttműködésben résztvenni a kormányzás munkájában, megköveteli azonban, hogy az alábbi programponctok megvalósítása érdekében a párt számarányának megfelelően képviselést nyerjen a kormányban.
3. A királykérdésben a párt a szabadkirályválasztás elve alapján áll. Ezen elv sértetlen fenntartása mellett ebben a kérdésben végleges döntés a nemzet újabb megérdekezése után megalakuló alkotmányos képviseletre kívánja bízni. Míg e minde idegen befolyástól mentes döntés megtörténik, változatlanul ragaszkodik az 1920. évi I. t. c. rendelkezéséhez.
4. Követeli a most tárgyalás alá kerülő pénzügyi javaslatokkal változtatva

az alkotmányjogi javaslatok letárgyalását, és pedig lehetőleg a következő sorrendben:

- a törvényhatósági és községi szervezet reformjáról;
- a felsőház szervezetiéről;
- az államhatalmi főszervek jogköréről és egymáshoz való viszonyáról,
- végül: a képviselőválasztójog reformjáról szóló javaslat letárgyalását.

5. Követeli a pártprogram egyeb pontjainak, különösen a mezőgazdasági termények szabad forgalmának és a földreformnak végrehajtását.

Táviratok.

Tőzsde.

Zürich, ápr. 8. A tőzsde megnyitáson Budapestet 210-el jegyezték.

Budapest, ápr. 8. Valuták: Napoleon 980—955, font 1135, dollár 285—278, frank 3255—22, márká 480—369, líra 13, osztrák korona 045—045 fél, rubél 128, lei 411—423, sokol 404—399, svájci frank 49—51, dinár 767—770, lengyel márká 37—37 fél.

Apponyi nem alakít pártot

Budapest, ápr. 8. Gr. Apponyi Albert megcáfolja azt az újsághírt, hogy 5 új pártot akarna alakítani, azonban a nemzetgyűlésen ki fogja fejteni álláspontját.

Az országos pénzügyi tanács megszervezése

Budapest, ápr. 8. Hegedüs Loránt pénzügyminiszter az országos pénzügyi tanács megszervezésére megtette a szükséges lépéseket. A kormány a tanács elnöki tisztéret Wekerle Sándort kívánja megnevezni.

Uj elfenforradalom

Kronstadtban.

Budapest, ápr. 8. Kronstadtban — mint az orosz határról érkezett hírek mondják, — újabb ellenforradalom tört ki, miután a kommunisták 700 embert végeztek ki. Pétervár helyőrségét a bolsevikok megerősítették, mert attól félnek, hogy átterjed az ellenforradalom Pétervárra.

A jugoszláv-csehszlovák korridor

Belgrád, ápr. 8. IV. Károly magyarországi útja ismét felszínre hozta jugoszláv politikai körökben a Jugoszlávia és Csehszlovákia közt létesítendő korridor tervét, amelyről tárgyalást kezdtek. Remélik, hogy az entente támogatni fogja.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége tudomásul hozza, hogy az ásványolajtermékek belföldi forgalma 2157—921. M. E. számú rendelettel szabaddá tette. Az ásványolajtermékek behozatalára, illetve kivitelére vonatkozó rendelkezéseket fenti rendelet nem érinti.

CIRKUS HENRY TALOTTA

Debrecenben a Károly-ut. végén, a Selyem lak. ny. val szemben

Nagy megnyitó diszeloadás április 9-én

Naponta este 8-kor nagy művészi előadások. Világhírű artisták, kitanú löidomítások

Vasárnap 2 nagy előadás: délután 4 és este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók Schwartz Dániel pipásnál, Piac-utca 29. szám alatt.

A legtürelmesebb nép a magyar.

A nemzetközi cionista szervezet a bolsevik uralom megdőlése után tele kürtölte a világot „a fehér terror” jelszavával. Olyan sötét képet festett a magyarországi viszonyokról, hogy a külföldiek alig mertek Magyarországra jönni, azt gondolták, hogy itt az utcákon gyilkolják az embereket és Magyarország a második Balkán lett.

Most a szemita világszövetség által a külföld szemére vont hályog tisztulni kezd és tárgyilagosan kezdenek látni az eseményeket és megindorodnak a cionista sajtó alattomoságától. Nemrégben az angol sajtóban Lord Sydenham leplezte le a „fehér terrortól” szóló rímességét.

— Kiküldöttünk — mondott Sydenham — Budapesten nyomát sem találta a sokat hirdett „fehér terrornak”.

A legnagyobb elismeréssel kell nyilatkoznunk erről a hevesvérű nemzetéről, amely akkora mérséklettel és önruralommal járt el a szerencsétlen sorsában is a bolsevikokkal szemben,

amelyek országuk pusztulását okozták.

Uyanígy nyilatkozott a katonai miniszter feje, Gorton generális is, aki szerint:

— Nincs még egy nép Európában, amely akkora mérséklettel tanúsítana önkritikával szemben, mint éppen a magyar állam.

Amerikai lap elismerése a magyarokról

William Hord elismerése
Horthy Miklós kormányzóról

Bécs, április 7.
Louisvilleben jelenik meg a „Post”, mely legutóbbi számában igen meleg hangon nyilatkozott a magyarországi viszonyokról.

— Magyarországról — írja a lap — igen keveset híreszteltek és részletek ellenségei, pedig William Hord, aki a legkritikusabb az Európában levő amerikai kiküldöttek között, legmelegebb hangon nyilatkozott arról az országról és annak kormányzójáról, akinek erős keze a Kun Bélák által rombadöntött országot talpraállította.

— A magyar, mint nemzet büszke és kitartó

A magyar csapatok nagyszerűen harcoltak a háborúban és most a leverésük után gyászban ülnek a porban, körülvéve ellenségtől. Országuk harmad részét elveszítve (Amerika csak ennyiről tud. Szerk.), nyerstermények nélkül, amelyek gyáraik megindításához nélkülözhetetlenek.

— A magyarokat a szerencsétlenség nem törte meg, a bolsevik uralmat levertek és helyreállították és most olyan szellemben állnak győztes ellenfeleik elé, amely minden dicsőítést érdemel.

— A magyarok kijelentették, hogy a régi határokat készek harcolni és addig semmi kártérítést nem fizetnek, míg ki nem igazítják a határokat.

— A szövetséges tanács megfontolás tárgyává kell, hogy tegye a magyarok panaszait. Nem egyszer mutatták már meg a magyarok a multban,

hogy csodálatos szívósággal veszik fel a harcot, még a túlerő ellenében is.

Hadiállapot Londonban

London, ápr. 8. A Reuter ügynökség jelenti: A munkások vezetői kijelentették, hogy ha hétfő déli 12 óráig a helyzet nem változik, akkor az általános sztrájk elkerülhetetlen.

A Hide-parkot elzárták a közönség elől. A parkban sztráktávirót állítottak fel. Maltából két gyalogezredet rendeltek Londonba. A kormány rendelkezése azután a fontosabb élelmiszekből csak a megállapított adagokat szabad a közönségnek kiszolgáltatni.

A kormány és a munkások közötti tárgyalásokról Hodgo munkásvézer hosszabb nyilatkozatot tett, amely igen engeszteletlen hangú volt. Az értekezleten résztvevők szerint az általános sztrájk elkerülhetetlen. Akkor pedig a munkanélküliek száma fölemelkedik ötmillióra.

A minisztérium rendelete a lakásügy rendezéséről

(IV. közlemény)

Az egyes lakásokra nézve kivételes körülmények, nevezetesen a bérlőknek esetleg albérlésbe adott helyiségek után befolyó jövedelme vagy egyébként szembevetően kedvező vagyoni vagy kereseti viszonyai vagy az a körülmény, hogy a lakásbére 10 év óta nem emelkedett, a 60%-os béremelésnél magasabb emelést indokolják, a bíróság a háztulajdonosnak (bérbeadónak) kérelmére megengedheti, hogy a bérbeadó a bért magasabb összegre emelhesse, mint annak 60 százaléka.

Nagylakások és üzlethelyiségek bére.

Az ugynevezett nagylakások, amelyeknek az olyan vidéki lakásoknak a bére, amelyek a konyhát, cselédszobát, előszobát és egyéb mellékhelyiségeket nem számítva, négy-nél több szobából állanak, csak annyiban esik korlátozás alá, amennyiben az ilyen lakások bérére sem lehet szerződéssel sem olyan összegben megállapítani, amely tekintettel a ház jövőbeli megrögzöttségére, a helyi viszonyokra, a lakás különleges minőségére, a felek helyzetére és egyéb körülményekre indokolatlanul magasnak mutatkozik.

Ugyanez áll — tekintet nélkül a bérösszeg nagyságára — a nem lakás (üzlet, raktár, iroda stb.) céljára bérelt vagy használt helyiségek bérének megállapítására is. — Ha ilyen helyiség lakással együttesen tárgya a bérlésnek, az egész bérlésre a nem lakásul bérelt helyiségek bérlésére megállapított szabályok irányadóak, amennyiben az ilyen helyiség a vele együtt bérelt lakásnál lényegesen fontosabb tárgya a bérlésnek, ellenkező esetben a bérlet tekintetében a lakás bérlésére megállapított szabályok nyerneek alkalmazást.

Ha a bérbeadó részéről ujonnan megállapított bér indokolatlanul magasnak tartja, a bér megállapításának vele történt írásbeli közlésétől számított 15 nap alatt a bér mérséklését kérheti a bíróságtól.

Nyári lakások bére.

Nyári lakás bérének megállapítására azokat a szabályokat kell megfelelően alkalmazni, amelyeket a nagy lakások bérének korlátozására megállapítottak a bérlet a jelen rendelet életbeléptetésétől számított 15 nap alatt kérheti. A nyári lakásban ideiglenesen helyzetek bérlet azonban csak kivételes körülmények fennforgása esetén lehet az eddigi bérösszeget túl felemelkedni.

(Folytatása következik.)

Hiszek egy Istenben hiszek egy hazában.

Hiszek egy isteni örök igazságban,

Hiszek a jövődő magyar ifjúságban,

Hiszek Magyarországot feltámadásában!

Könyvtárát ha értékesíteni akarja forduljon bizalommal **ANTALFY** könyvkereskedőhöz, Szent-Anna és Varga-utca sarkán.

A fogházból egyenesen lopni ment.

Akin nem javít a börtön.

Két évvel ezelőtt Debrecenben veszedelmes betörő banda garázdálkodott. A rendőrség csakhamar összefogdosta a társaságot. Szám szerint tizenhelen voltak a tettesek, akiket különböző időre hűvösre tett a bíróság.

Ebbe a betörő társaságba tartozott Csuka Lajos cipészsegéd is. Csuka két évi fogházat kapott jogerősen s ezt az időt ki is töltötte a törvényszéken. Tegnap délután szabadult ki a fogházból és alig hogy a szabadlevegőre ért, nyomban azon törte a fejét, hol lehetne betörni és lopni. A Széchenyi-utcán talált is erre alkalmas helyet. A 17. szám alatt lakik Heisz Ferenc libaszirkereskedő, akinek a házpincéjében van a raktára. Csuka oda tört be. Két bödön libaszirt és 1 köpnyegot lopott el, amelyet letett a Deák Ferenc- és Erzsébet-utca sarkán levő kút mellé.

Csuka ezután felkereste a Csapó-utcán a Karika vendéglő tulajdonosát és a libaszirt megvétellel ajánlotta. A vendéglősnek gyanus volt a dolog ezért bejelentette R. mász Gábor és Dudás István rendőrellenőröknek. Majd alkuba bocsájtkozott a vendéglős Csukával, akinek azt mondta, hogy a zsirt hozza el reggel.

Csuka a jó vásár reményében még egy másik helyen is tett látogatást. A Deák Ferenc-utca 21. sz. alatt van Lócs Balint hentesüzlete, Csuka átmászott a kerítésen, feltörte a bolt hátsó ajtaját (s 34 kiló papírt és szalonnával távozott. Ezt a zsákmányt is a libaszirhoz tette, majd reggel a Karika vendéglőbe szállította.

Itt már várták a javíthatatlan betörőt a rendőrök és letartóztatták. A rendőrségen mindent bevallott. Azzal védekezett, hogy a fogházból kijövet, nem volt pénze, ezért szükségét érezte, hogy szert tegyen egy kis jövedelemre. Érdekes, hogy a károsult libaszíros és a hentes csak akkor tudták meg, hogy betörték hozzájuk, amikor a rendőrség értesítette őket.

Eladó a Katvan-utcai kertben Góhér-utca 3 sz. a. ház

900 négyszögöl területű szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, konyha lakás, május 1-én elfoglalható.

Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd, Szent-Anna 8.

A „Ker. Nemzeti Egyesülés pártja” közgyűlése.

Dr. Bernolák Nándor és Pröhle Vilmos Debrecenben.

A „Ker. Nemzeti Egyesülés Pártja” f. hó 10-én, azaz vasárnap délután 3 órakor tartja közgyűlését a Bika szálló dísztermében. Ez alkalomra városunkba érkeznek dr. Bernolák Nándor és dr. Pröhle Vilmos nemzetgyűlési képviselők és a közgyűlés keretében beszámoló tartanak választókerületük közel mult politikai eseményeiről és a jelenlegi politikai helyzetéről.

Mindnyájan ott legyünk!

Iparosok ügyei

Mészárosok értekezlete. A mészáros mestereket felhívom, hogy 10-én d. u. 5 órakor tarandó szakosztályi ülésen, az ipartestület helyiségében jelenjenek meg. Tárgy: az árvizsgáló bizottság átirata a szakosztályhoz. Tekintettel a tárgy fontosságára, saját érdekében minden tag megjelenése kívánatos. — Varga, szakoszt. elnök.

A cipész szakosztály 11-én hétfőn d. u. 3 órakor ülést tart. Tárgy: több igen fontos ügy. Pontos megjelenést kérünk. — Barna, szakosztályi elnök.

Ujdonságok

Csonka Magyarország — nem ország!
Egész Magyarország — mennyországi!

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Gábor András s. lelkész, d. e. 11 órakor prédikál Szele György lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 8 órakor ifjúsági istentisztelet tart Kovács János vallásügyi lelkész, d. e. 10 órakor prédikál Felker János s. lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Mezei Béla s. lelkész. Arpad-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Gencsy Béla esk. fel., d. u. 2 órakor prédikál Kiss Andor s. lelkész. Ispóty templomban d. e. 10 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Felker János s. lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallásbíró. Szegényházban d. e. 10 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész. Pallagon (Gazd sági Akad.) d. e. 10 órakor prédikál Mezei Béla s. lelkész.

A Kossuth-utcai templomban f. hó 10-én reggel 8 órakor újból megkezdődnek az ifjúsági istentiszteletek, melyekre szeretettel felhívjuk a szülők és középiskolai növendékek figyelmét. A gyermek istentiszteletek f. hó 17-én kezdődnek.

A Konfirmált Leányok Szövet-ségében d. u. fél 4 órakor bibliát magyaráz dr. Révész Imre lelkész. Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben.

A mai hangverseny. Az ébredő magyarok egyesületének debreceni csoportja ma este a Bika dísztermében tartja meg nagy érdeklődéssel várt hangversenyét. A fővárosi művészek és előadók tegnap este érkeztek meg. A ritkán élvezetet ígérő hangversenyre jöjgyek a mai nap folyamán a Nizzai virágcsarnokban kaphatók.

Az ősszelőtt kabal torony. Idősebbek éppen két esztendeje lesz, hogy a Debrecenből visszavonuló vörös csapatok utóvédje Kabánál feltartóztatta az oláh előnyomulást. Erre az oláhok ágyutűz alá vették a szerencsétlen községet és a ref. templom tornyát is több találat érte. Rettenetes nap volt az. Sokan öngyilkosok lettek félelmükben, másokat pedig a vérszomjas oláhok öltek meg, így a gazdasági ismétlő iskola tanítónőjét is. Még emberöltőnyi idő múlva is gyásznapja lesz ez Kabának. A sokat szenvedett község ref. egyháza a templomtorony kijavítására már régebben államsegélyt kért, de az úgy még mindig tárgyalás alatt áll.

A keresztény újságírók és otthon irók tömörülése. Az az akció, amelynek célja a Tiszántul keresztény újságíróinak és otthon iróinak egyesületbe tömörítése, a tegnapi este tartott megbeszélésen kiküldött előkészítő bizottsággal a megvalósulás stádiumába jutott. Az előkészítő bizottság tagjai Than Gyula, a Debreceni Ujság, dr. Komlóssy Imre a Hajdúföld főszerkesztője és Puszkás Jenő a Fehér Ujság szerkesztője, akik megbizattak az alapszabályok kidolgozásával. A fehér asztalnál lefolyt megbeszélésen jelen volt Csáthy Kálmán, a Családi Kör hetilap kiadója is, aki a Keresztény Újságírók Egyesületének alapja javára 1000 koronát ajánlott föl.

A Keresztény Nemzeti Liga és Arany János társaság által együttesen rendezendő irodalmi előléptők sorában, melyek vasárnaponként d. e. 11 órakor tartatnak a vármegyháza dísztermében, f. hó 10-én, vasárnap — mint említettük — dr. Haendel Vilmos údv. tanácsos, egyetemi tanár tartja előadását „A szabadságeszmék építő és romboló munkája” cím alatt. Értesülésünk szerint ezen előadás iránt a munkásság is nagy érdeklődést tanúsít, m. n. fogva a rendezőség elhatározta, hogy a diákoknak adott kedvezményt a munkásokra is kiterjeszti, úgy, hogy a munkások részére is érvényesítette a 2 koronás diákjegyek kedvezményét. Jegyek már csak korlátozott számban állanak rendelkezésre. Válthatók a Csáthy és Antalffy könyvkereskedésekben és amennyiben még fennmarad, előadás előtt a helyszínen 10 K, 5 K és diákjegy és munkásjegy 2 K árban.

Hivatalos csókok. Millerand, a francia köztársaság új elnöke, körutjában szakított elődjének ama szokásával, hogy megcsókolták a fehérruhás kislányokat, akik nekik virágot adtak át üdvözlő beszéd kíséretében. Millerand beírta azzal, hogy kezet fogott az apró szónokokkal. Úgy látszik, hogy ez kellemetlen feltűnést keltett. Az elnökkel megérintették, hogy nem lehet ilyeneket tenni; tessék csak megcsókolni a kislányokat. Millerand belátta, hogy csakugyan nem vetemedhetik ilyen merész reformokra és most már ő is úgy csókolgatja a kicsiket, mint elődjei tették.

Kishasználókat kell alakítani. Hajduböszörmény városát a földmívelésügyi kormány rendeletileg utasította kishasználókat alakítására. A rendelet végrehajtására a gazdasági felügyelőség kapott utasítást.

METEOR MOZGÓ
BOCSKAITÉR.
1921. ápr. 9-én, szombaton
TARZONI.
7 felvonásban, amerikai dzsungel dráma
II. részben, 14 felvonásban.
Főszereplő: ELMÓ LINCOLN.
HARRY és BARRY, humoros.
Eőadások: d. u. 5., 7 és 9 órakor.
Jegyelővétel pénteken délelőtt 10 óráig
helyszíni pányoly 16 K, fentartott hely 14 K.
I. rendű 12 K, II. rendű 9 K, III. rendű 6 K.

Hajózható csatorna Debrecen és a Tisza között.

Egy érdekes beadvány.

Ferenczi Sándor budapesti posztógyári tisztviselő érdekes beadványt intézett Debrecen városához. Nem kevesebbről van ebben szó, mint arról, hogy Debrecen hajózható csatornával kössék össze a Tisza folyóval. 1915-ben már közölte Ferenczi Sándor ezt az ötletét Márk Endre akkori polgármesterrel, akkor úgy gondolta, hogy a hadifoglyokkal meg lehetett volna építeni a csatornát, de a város nem vette komolyan a tervet. Ferenczi Sándor kifejti, hogy milyen fontos Debrecenre, mint központi fekvésű nagy városra ipara és kereskedelme fejlődése szempontjából egy hajózható csatornával való összeköttetése a Tiszával. A csatorna vonalát Debrecenen keresztül lehetne vezetni,

érintve Böszörményt és más, vízben szegény hajdu városokat is. A főág keresztlévezetne a karczag—kisuj-szállási mocsaras területen Szolnok irányában s így levezetője lenne az állóvizeknek is.

A csatornával kapcsolatban Ferenczi Sándor egy nagyobb szabású posztószövőgyárat szeretne létesíteni Debrecenben.

A beadványt dr. Tóth Emil tanácsnok fogja a tanács elé terjeszteni.

Nem rossz ötlet. Ugy véljük, érdemes vele komolyan foglalkozni. Ennek a tervnek megvalósítása nagyobb előnyre válnék Debrecennek, mint a hortobágyi halastó, amelyben sok millió koronája uszik a városnak.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdeklődésére tudomására hozza, hogy az új vámtarifa dr. Bognár Elek m. kir. fővámgazdátörvényes ur szerkesztésében megjelenik. Mivel a könyv korlátozott számban készül, a megvenni szándékozók ebbeli igényüket sürgősen jelentsék a kamaránál. A könyv ára 260 korona.

Baleset a pászkagyárban. Suhajda Zsófia a debreceni zsidóhitközség pászkagyárában dolgozott. Tegnapi a gépbe illesztette a tésztát. E közben a jobbkezt elkapta a henger és leszakította. Bevitték a kózkórházba a megsérült leányt és ott ápolják.

Rejtélyes férfi. A debreceni kózkórházba tegnap beszállították Kokadról egy ismeretlen férfit, akit a község határában találtak eszméletlenül állapotban. Az illetőnél semmiféle írást nem találtak, úgy hogy személyazonosságát megállapítani nem lehet. Az eszméletlenül lévő egyént kihallgatni nem tudták, mert nem ért magához. Kora körülbelül 20—30 év. A iendőség a rejtélyes férfi ügyében megindította a vizsgálatot.

Pályázatok. Hajduböszörmény r.-t. város pályázatot hirdet az üresedésben lévő II. aljegyzői és adópénztári ellenőri, a központi járás főszolgabírája a megüresedett adóügyi segédjegyzői és az újonnan rendszeresített adóellenőr-segédjegyzői állásokra Balmazújvároson, valamint az újonnan rendszeresített közigazgatási és adóügyi segédjegyzői állásokra Hajdusámsonban.

Meggyilkolt asszony. Jászladányból írják: Tóth Fekete Béla, a jászadányi gőzmalom gépésze azzal az ürüggyel, hogy a malomtulajdonos hivatja, kicsalta otthonából Nagy Lajos gőzmalmi kocsis feleségét. Miközben a malomtulajdonos lakása felé tartottak, a gépész felkapott egy vasrudat és borzasztó ütést mért az asszony fejére s mikor az asszony össze-rogyott, bedobta a hullát egy gödörbe. A csendőrök előtt a gyilkos beismerte tettét s azért ölte meg az asszonyt, mert valami falopást besugott a malom tulajdonosának.

Fiatalkori gyilkos a statáriális bíróság előtt. Székesfehérvárról jelentik: Mór község egyik utcáján két fiatal gyerek jutott közben összevesztett. Verekedés közben az egyik zsebkésével agyon-szurta pártját. A fiatalkori gyilkos ügyében a statáriális bíróság fog itélkezni.

Hajduböszörmény ismét r.-t. város akar lenni. Azon 6 hajduváros közé tartozott Hajduböszörmény is, melyek Bocskay István fejedelem adományával alkották a hajdukerületet, melyből 1878-ban Hajdúvármegye alakult. A múlt század utolsó negyedében előbb Vámospercs, majd Hajduböszörmény és Hujdudorog adták föl városi szervezetüket: nagyközségekké fejlődőn vissza. Azóta nagyot fordult a világ és a városi törvény megalkotása óta irigylésre méltó előnyök élveznek a városok. Ez indította most arra Hajduböszörmény képviselőtestületét, hogy kérje rendezett tanácsú várossá való átalakulásának megengedését. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a vármegyéhez. Nagyon valószínű, hogy Hajdudorog is követni fogja Hajduböszörmény példáját, hiszen a városi szervezet felvétele nagy előnyökkel jár: nemcsak tetemes államsegélyt kapnak a városok, hanem államrendőrséget is, továbbá közművelődési intézeteket, középiskolákat stb.

A jancsibankó halála. A szovjeturalom letűnése után beszédtek a jancsibankókat, amelynek sulya az ezer métermázsát jóval felülhaladta. A jancsibankókat egy dobozgyár megvette, — péppé gyuratta és dobozokat készített belőlük.

Vigalmi adó Hajdusoboszlón. Más városok példája nyomán Hajdusoboszló városa is szabályrendeletet alkotott a vigalmi adóról és megadóztatja pozsgót és habzó bort is. — A szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztették a vármegyéhez.

Ahol nőülnek. Sopronból jelentik, hogy ott a nőülési kedv egyre nagyobb arányokat ölt, amit a többek közt az is bizonyít, hogy husvét másodnapján 51 pár esküdtt örök hűséget a város különböző templomaiban.

Zenészek! Mindenféle vonós és fuvós hangszert játszó zenészek felvételnek a Pavillon laktanyában. — Jelentkezni lehet mindennap d. e. 9—12-ig a Pavillon laktanyában, Nóth ezredkarnagynál Debrecenben.

A DEAC bálja. Vasárnap, április 10-én este nagyszabásu bált rendez a DEAC, a Bika-szálló dísztermében. Jegyek még korlátozott számban kaphatók.

Ügyvédi nyomtatványok alkalmi vételen kaphatók Antalffy könyvkereskedésében.

Kis próbából e hó 9-én, szombaton a Royal dísztermében a kereskedő és iparos ifjak tanfolyamának. Kezdeté este 6 órakor. Belépő díj 9 korona és a vigalmi adó. Az új tanfolyam e hó 11-én, hétfőn veszi kezdetét. Tisztelettel ifj. Schaff János.

Veszek vastag tükröket, kirokat és cégtábla üvegeket Sipkovits Béla üveg műipari vállalat. Üveg csiszoló és tükrőgyárasi telep. Sziv-utca 15. Telefon 356.

Nyakkendő új alakítása: Simonffy-utca 5.

Molykár ellen, nyári megőrzés végett szörme és téli ruhákat legolcsóbban raktároz: Piac utca 21. Klonda, szücs.

Legszébb kalapok, divatos formákban és színekben Frank Edénél a megyeháza mellett

Szabadalmazott hirdető táblákra

hirdetések feladása további intézkedésig a „DEBRECENI UJSÁG” kiadóhivatalában eszközölhető! EGY NAPRA 3 KORONA!

VERPELETI KISASSZONYOK nagy sikertű egy felvonásos vígjáték. — 3 koronáért kapható a kiadóhivatalban.

Követelje mindenütt GERŐ-cég cipő-„GPF” készítményeit védjeggyel. Ha nem kapná kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül Gerő Adolf Fia cég Budapest IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4. Cíptűzem: I, Bercsényi-utca 10. Nagybani osztály: V. Akadémia-u 6.

Kitűnő férfi fehérművek Frank Edénél

Gyöngyvirág krém legjobban megóvja arcbőrét és kezét a tavaszi szelek ellen és kozmikum használatával. Készíti a Megváltó gyógyszerár, Piac-u. 18. Ugyanott minden bel és külföldi pip r szer kapható.

Régi újságok míg a készlet tart kilószámra kapható lapunk kiadóhivatalában. :-:

Apró hirdetés.

Egy világos hálószoba butor eladó. Rákóczi-utca 85. 5599
Gyümölcslekvár kitűnő minőségű, 1 kilogramm 40 kor. Konzervgyár, Rákóczi-utca 18. sz. 5602
Kovács szerszámot veszek. Cím a kiadóban. 5600
Eladó szalagarnitúra, fehérmű, női ruhák. Batthyányi 13., emelet, levélszekrényes ajtó. 5601

Színház

Heti műsor:
Csokonai-színház.

Szombaton: Farsang tündére, C) bérlet.
Vasárnap d. u.: Falurossza.
Vasárnap este: Farsang tündére.

A Csokonai-színház jelentése.
Szombaton C bérletben operette reprimé lesz a Csokonai színháznak. Színre kerül „A farsang tündére”. Jegyek már csak marsékelt számban kaphatók.

Ma délben jelenik meg a Családi Kör—Színházi Híradó szenzációs új száma, Szalma Sándornak jól sikerült címével. Nagyszerű színházi írtiműsöket Bánhidy, Bodán, Buday, Rácz Ada, Székely Zizi és mások nagyszerű képeivel, valamint „Az utahi leány” fővárosi jeleneteit. A 24 oldal terjedelmű, legjobb színházi hetilap 5 koronáért mindenütt kapható.

Hetedszer is zsufozt nézőtér előtt került színre Than Gyula nagysikerű el-ért népszínműve A mi falunk, am lyelek további előadásait, dacára a fokozott érdeklődésnek, meg kellett szakítani, mert Bodán Margitot, aki a legnagyobb szerepet játssza a darabban, régebbi meg-állapodása arra kötelezte, hogy április 11-én meg kell kezdnie budapesti vendégjátékait. Bodán Margit A mi falunk hetedik előadása után tegnap már el-utazott Budapestre, ahol hetfőn játszik először. Majd ha visszatér, az igazgató-ságnak újra módja lesz A mi falunk további előadásait beilleszteni a műsor keretébe.

Sport

Uzsás. Felkérem városunk uszó-sportja iránt érdeklődő tagjait, hogy a Magyar Uszó Szövetség debreceni ke-riületének megalakítása ügyében az „Arany-Bika” kávéház üvegtermében va-sárnap d. e. 11 órákor tartandó érte-kezleten megjelenni sziveskedjenek. A kerület megalakítása feltétlenül szük-séges stagnáló uszósportunk fellendítése érdekében. Hadházy Dezső.

Gazdaság.

A mezőgazdaság és az időjárás. Hiteles helyen szerzett információk arról szólnak, hogy az időjárás túlnyomóan száraz volt, ami a tavaszi és az őszi vetéseknek nem nagyon kedvezett, mégis károkról beszélni egyáltalán nem lehet.

Országos gazdasági májusban. Az Országos magyar gazdasági egyesület, mint értesülünk, májusban nagy gazda-gyűlést tart Budapesten, amelyen mint leg-főbb tárgyat a szabad forgalom helyreál-lításának kérdését fogják tárgyalni.

Nagy áresés a mezőkövesdi piacon. A mezőkövesdi vásáron az állatárak nagy esést mutatnak. A nagy felhozatal miatt a tojás párja 3 korona volt. A gabona árak 100 koronával estek. Ma egy métermázs kukorica 710 korona, az egy héttel ezelőtti 1300 korona helyett. Pár hónappal ezelőtti 8000 koronát fizettek azért a sertésért, amilyent most 3000 koronáért adtak el.

Knotty Kovácsné

Kossuth-utca 45.
szabászati és varró iskolájában
a beiratkozás délelőtt
9—12-ig, délután 3-tól
6-ig eszközölhetnek.

Eladó

**Domb-utca 17.
Magos-u. 18.
sz. alatt levő házak**
Május 1-re beköltöz-
hető 3 szobás lakással
Felvilágosítást nyújt
Dr. Nagy István ügyvéd
Debrecen, Szent Anna
utca 8. szám alatt

Veszezi Cserélek! Eladók!

Nemes Aranyat,
Porcellánokat, Ezüstöt,
antik Platinát és
Tárgyakat hamis fogakat
Legmagasabb napi árban veszek
Gritsch György régiség üzlet Verbőczy-u. 2.

Eladó Honvéd-utca ház

3 utcára nyíló fronttal pékcsütdével.
Egy szoba, konyha aazonnal átadható.
Felvilágosítást nyújt:
dr. Nagy István ügyvéd,
Szent Anna-utca 8. szám.

Vadállatsereglet

a széna-téren
Az öt viá rész különböző ra-
gadozó, vérszomjas vadallatait
meg lehet tekinteni
f. hó 9. és 10-én
szombaton és vasárnap
délelőtt 9 órától este 7 óráig.
Étel és előadás
délután 5 órákor.
Vasárnap 2 órától este 7 óráig
minden órában egy előadás!
Számos látogatást kér az
Igazgatóság.

7286—1921

Árverési hirdetmény

A város tulajdonát képező Si-
monffy u. 2. számú bérházban levő
10. sz. üzlethelyiség nyilvános szó-
beli árverés útján bérbe fog adni.
Az árverést 1921 április 15-én,
pénteken d. e. 9 órákor a város-
háza tanástermében tartjuk meg.
Kikiáltási bér évi 20.000 K.
Bánatpénz a kikiáltási összeg
10 százaléka.
Árverési feltételek a városi szám-
vetőség 10. sz. helyiségében meg-
tekinthetőek.
Debrecen, 1921 apr. 5.
A városi tanács.

Hatóságilag támogatott népruházati cikkek kiadására

Simonffy-utca 2. szám.
Városi bérház,
volt borbély és órácsináló helyiségben
Kiadásra kerülnek:
Munkás bakkapcsok,
Női és gyermek cipők,
Füstian strux brószes és
pantalló nadrágok,
Férfi és női fehérneműk,
Kanaászok, sepherek,
Férfi ruha füstian és
zalg szövetek.
A legolcsóbb árak mellett.

Dr. Hegedűsné

gyermek divatházban
Simonffy-u. 2. szám
Minden árunál
20%-os
árengedmény!

Levelezés

Házasság
céliből huszonhat éves,
főiskolát végzett, keresztyén
ifjú, előbb levelezni, aztán
megismerkedni szeretne
hozzavaló urileánnyal. Le-
velet „Nem jó egyedül” je-
ligére a kiadóhivatálba.
5481

Házasság
jó megjelenésű iparos
400.000 kor., 19—24 éves
leány, vagy gyermektelen
özvegy, ref. nő ismeretsé-
gét keresi lehetőleg föld-
birtokos vagy háziállattal,
esetleg be is nőülne.
Levelet „Tavaszi” jelgére
a kiadóba kérek. 5591

Megnőtülne
középkori diplomás ke-
resztény építész és nagy-
iparos, volt mérnökhari-
tiszt, hasonló vallású 30—
40 körüli vagyomos jó ne-
velésű jelemes, szelíd lel-
kületű nővel, csak ilyenek
és csak teljes címmel ir-
janak „Nemes lélek” jel-
gével e laphoz. 5566

Ajánlat

Poloska
irtást vállal felelősséggel
helyben és vidéken Rátho-
nyai Gábor hatóságilag en-
gélyezett poloska irtó.
Cegléd-utca 18. 5556

Eloszerélném
Vár-utca 8. számú há-
rom szobás utcai laká-
somat kétfő szobásért.
Irsay Bika étterem (6-
pincére). 5545

Reggeli,
ebéd, vacsora kosztra abo-
nenseket vállalok, Degen-
feld-tér 10. Kávéforrás.
5471

Jobb
családból való menekült
leányomat jó családhoz
gyermek mellé oda adnám,
14 éves, Pavillon lakánya,
altiszti étkezde jelentkezni.
5596

Kerédket
gépirásratant hivatalnokné
Piac 59. a házfelügyelővel.
5582

Házhoz
mennék feldőzusra egy-
szerű ruha varrára olcsón,
Matolcsiné, Veres-utca 28.
5579

Vincellérnek
megyek cím a kiadóhiva-
talban. 5568

Zongora
gyakorlókat elfogadok, Zsák-
utca 11. sz. 5581

Elvállalok
lakáson mosás, vasalást,
Ajtó-u. 6. hátolsó lakás.
5576

Szántást
vállalok, Nyilas-telep, Fan-
cosovics-utca 34. 5569

Állami
alkalmazott elmenne kvár-
télyra 3 gyermekével, 16
éves leány, 12 éves fiú, 6
éves fiú, cím a kiadóban.
5607

Szép
fehér kristály cukor láda
110 korona, Hadházy-utca
15., fűszerüzlet. 5606

Üzlethelyiség
forgalmas helyen berende-
zéssel átadó, értekezni Ma-
gos-u. 9. 5607

Kereslet

Aranvat-ezüstöt.
brilliansat, zálogcédu-
lákat vesz, meghívásra
házhoz is elmegy Stel-
mer Mihály. Hatvan-u.
2. sz. udvarban. I. em.
1

Mezbitzható
több mindenre leányt
vagy középkori assz-
szonvt keresek, ki főz-
ni is tud. Takács hen-
tes. Simonffy-u. 2. sz.
5509

Megbitzható
komoly leányt mint házi
kisasszonyt felvesz helybeli
család, cím a kiadóban.
5519

Egy
jó házból való fiú ta-
nulónak fizetéssel fel-
vétetik Kovács Károly
féle fűszerüzletben. —
Honvéd-u. 9-L. szám.
56

Iroda
gyakorlattal gépirásban jár-
tas fiatal nő állást keres.
Cím kiadóban. 5578

Gazdász
különbejárati butorozott
szobát keres aazonnalra. Cím
kiadóban. 5567

Ügyes
varró és tanuló leányok
felvétetnek. Király-utca 5.
első emelet. 5598

Kossuth
utca 18. magános nőhoz
mindenesnek 15-re asszony
vagy leány keresetnek. 5577

Fodrász
segédet kisegítőnek keres
Kárpóli, Eötvös-u. 64. 5581

Elveszett
ezüstbe foglalt gyémánt
fülbevaló. Megtalálójára illő
jutalomban részesül Bethlen
utca 12. Adler. 5580

Lakást
keresek két vagy egy szo-
bát konyhával, butorral
vagy anélkül. Tárgyalhatni
Buzásnál 12—3 órákor
délután. Közbenjárót jutal-
mazom. 5605

Reggeli
8—10 óra közötti időre
takarítónőt keresek Jókay
9.—B. 5604

Aj
és derékvarróleányokat föl-
vesz Szoboszlai Margit,
Péterfia 15. 5621

Akácóf t
veszek minden mennyiség-
ben. Nagy kerékgyártó.
Erzsébet-u. 17. 5619

Fuvarosok
felvétetnek szántani. Had-
házy-utca 27. 5621

Pénztárnok
csakis ki már hosszabb
idei gyakorlattal bír, fel-
vétetetik Deutsch Albert és
Fia fűszerkereskedésében.
5615

Szobaleány
május elsejére kis számu
uri családnak keresetnek.
Hatvan-u. 1. püspöki bér-
palota II. emelet 11. ajtó.
5613

Segéd,
kirakat rendező felvétetik
Deutsch Albert és Fia
fűszerüzletében. 5614

Népbiztosításhoz
ügyes üzletszerzők ke-
restetnek. Cím a kiadó-
ban. 5246

Eladás

Eladó
ház, sütődével, lakó
nélkül, veteménves
kert, jóvízü szivattyús
kut. Cím a kiadóban.
5526

St. mai. ac 1

R. Önylmez

érkezett új redőnyök
készítéséhez
és javításokhoz
Piros Béla
lakatos műhelybe
Pét rfa-u. 32. sz.

Eladó

Székely-utca 7. számú ház
(Patay-telep) beköltözhető
lakással. 5586

Fodrászüzlet

jó menettel, elegáns be-
rendezéssel eladó. Értekez-
hetni Stern keféüzletben.
5603

Móhek

kasban 900 K-ért családon-
ként eladok. Cegléd-u. 7.
5623

Eladó

egy új asztali tűzhely ju-
tányosan. Nyilas-u. 98. 5480

Egy

ui festett hálószoba bu-
tor jutányosan eladó.
Zsák-utca 15. 3848

Eladó

egy 3 és fél H. benzín-
motor, kocsihoz szerelve,
körfűréssel fűtésre, —
konyhakertlocsoláshoz, gaz-
darágokban szeszkavagó és
daráló részére igen alkal-
mas. Csak is választékos fel-
vétetnek levelekre vála-
szol. Ragats István kertész-
nél. Zsák, Biharmogy. 5661

Eladó

többféle butor és edény,
Kölcsei-utca 15. 5572

Eladó

két darab 180 centi ma-
gás duplatokos üvegezett
ablak, Miklós-utca 51. 51.

Szőnyeg

alig használt és szarvas
agancsok eladók. Megte-
kinthetők Piac-u. 77. Nem-
zeti Biztosítónál. 5580

Jutányosan

eladó egy valódi szép fe-
hér róka boa. Cím a ki-
adóban. 5571

Kitűnő

hangu kopcert cimbalom
olcsón eladó. — Maróthy
György-u. 14. 5597

Eladó

lakatosműhely berendezés,
épület vasalások vagy ki-
adó. Arany János-u. 30.
5558

A vándor

háta mögött. Barcsai
telep. Szél utca 15. sz.
alatt levő házam. hat-
száz kvadrát földdel, jó
frászás, jóvízü kútjal,
deszka kerítéssel ke-
rítve eladó. Értekez-
hetni ugyanott. 5538

Csapatkört.

Mazvar-u. 8. sz. ház
szőlő és gyümölcsös
azonnal beköltözhető
lakással sürösen el-
adó. Értekezhetni a
helyszínen. 5531

Eladó

ui és használt butorok
divánok, hencserek.
Ótalmom-u. 9. 4888

Eladó

mindennemű butorok
divánok, hencserek. —
függönykarnisok, zver-
melkocok, sodronyok.
Csapó 28. 5414

Eladó

kovácsműhely berende-
zés, kocsi vasalkatré-
szek, ui és ócska vas-
anyagok kész ui fa
munka, egy jó karban
levő zártkocsi jutányos
táért. Lorántffy-u. 11.
szám. 5431